

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/80/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324201881
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324201881.1

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, t.č. Centrum pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie Slobody 13, Štúrovo, v konaní zastúpené rodičmi – matkou C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX a otcom A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Želiezovce, F. G. H. Želiezovce, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice na nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX sa o d o v z d á v a do starostlivosti Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča na obdobie 6 mesiacov odo dňa fyzického odovzdania maloletej do označeného zariadenia za účelom odbornej pomoci maloletej.

II. Súd u k l a d á Centru pre deti a rodiny Štúrovo povinnosť zabezpečiť odovzdanie mal. A., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „ÚPSVaR Levice“) dňa 24.05.2024 doručil Okresnému súdu Levice návrh na nariadenie neodkladného opatrenia u maloletej A., nar. XX.XX.XXXX v súlade s ustanovením § 367 ods. 1 až 3 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol maloleté dieťa odovzdať do starostlivosti Reedukačného centra Levoča najdlhšie na obdobie 6 mesiacov.

2. Ako vyplýva z návrhu ÚPSVaR Levice, maloletej A., nar. XX.XX.XXXX bola rozhodnutím Okresného súdu Levice č.k. 10P/136/2015-85 zo dňa 7.6.2016, právoplatným dňa 22.9.2016 nariadená ústavná starostlivosť s jej výkonom v Centre pre deti a rodiny Štúrovo z dôvodu, že rodičia zanedbávali starostlivosť o mal. deti. Spolu s A. boli umiestnení aj jej súrodenci: I., E., nar. X.X.XXXX a H., nar. XX.X.XXXX. Maloletá z dôvodu výchovných problémov absolvovala pobyt v Diagnostickom centre pre deti Bratislava za účelom vykonania odbornej diagnostiky. Diagnostika v DC Bratislava prebiehala od 12.1.2021 do 12.4.2021. Po návrate do CDR primerane fungovala po dobu jedného mesiaca. Snažila sa odolávať vplyvu jedincov mimo CDR, avšak neúspešne. Začala neskoro prichádzať do školy, nerešpektovala zákaz vychádzok. Nerešpektovala výchovné opatrenia a hranice zadávané vychovávateľmi. Z týchto dôvodov bolo nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany najdlhšie na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu (rozhodnutie OS Levice spis. zn. 6P/21/2022 zo dňa 16.5.2022, právoplatné dňa 15.6.2022). Jej pobyt skončil v zariadení dňa 15.12.2022. Po návrate do CDR maloletá opätovne dodržiavala nastavené pravidlá len krátku dobu, následne sa z povolenej vychádzky nevrátila, bola vonku celú noc. Vrátila sa do CDR pred uplynutím 24 hodín. Priznala sa, že požila alkohol aj nejaké omamné látky. Bola s kamarátkou v spoločnosti neznámych mužov, s ktorými mala podľa jej slov nechránený pohlavný styk. Následne úplne prestala rešpektovať pravidlá CDR. Narušala chod skupiny, nadávala, nerešpektovala

pravidlá, nahovárala menšie deti na nevhodné konanie. Z uvedených dôvodov bolo u nej opätovne nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Reedukačnom centre Trstín za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej na obdobie 6 mesiacov. Jej pobyt v centre skončil 12.10.2023. Jej správanie počas tohto obdobia bolo priemerné, nemala výkyvy závažného charakteru. Neskôr sa opätovne začali prejavovať výchovné problémy. Maloletá si je vedomá svojho správania, nesnaží sa o zmenu. Opätovne porušovala vnútorný poriadok zariadenia, sebapoškodzovala sa a vyzývala ostatné dievčatá, aby sa tiež sebapoškodzovali. Utekla z areálu RC, následne sa však vrátila späť do zariadenia. Maloletá bola následne neodkladným opatrením Okresného súdu Levice č.k. 11P/165/2023-14 zo dňa 10.10.2023, právoplatným dňa 3.11.2023, odovzdaná do RC Trstín. Reedukačné centrum vo svojej správe uvádza, že pred koncom uplynutia obdobia v zariadení sa správanie maloletej stabilizovalo, aktívne sa zapája do činností. RC navrhovalo umiestniť maloletú späť do CDR Štúrovo. V prípade zlyhania navrhli maloletú umiestniť do CDR so špecializovanou skupinou s poruchami správania, prípadne do iného Reedukačného centra. Dňa 12.4.2024 J. Štúrovo informovalo ÚPSVaR, že maloletá sa od uvedeného dňa nachádza opäť v ich zariadení. Maloletá spolu so svojou kamarátkou dňa 26.4.2024 utiekla zo školy a už sa do CDR nevrátila. Na ďalší deň v poobedňajších hodinách bolo CDR oznámené, že obe sa nachádzajú v Taliansku, kde boli zadržané policajtmí. V Taliansku boli maloleté deti umiestnené v príslušnom zariadení, následne bol zabezpečený ich návrat do CDR. Vzhľadom na doterajšie skutočnosti, ÚPSVaR Levice pristúpil k hľadaniu Reedukačného zariadenia, do ktorého by bolo možné maloletú umiestniť a bola podaná žiadosť o prijatie do RC Levoča, ktoré vyjadrilo súhlas s umiestnením maloletej do ich zariadenia. Dňa 23.5.2024 J. Štúrovo prostredníctvom mailu informovalo ÚPSVaR Levice, že maloletá sa nachádza v ich zariadení.

3. K návrhu bol priložený aj email od CDR Štúrovo, v ktorom CDR oznamovalo, že repatriácia mal. A. na SR prebehla úspešne. Maloletá sa nachádza opäť v CDR Štúrovo, avšak CDR vyjadrilo obavy o opätovný útek maloletej aj vzhľadom na minulé správanie maloletej, aj vzhľadom na jej vyjadrenie v Taliansku, že opätovne ujde tak, aby už nebola nájdená.

4. K návrhu bola priložená aj formulár – mimoriadne udalosti a útek z CDR, kde je podrobne zdokumentovaný útek maloletej z CDR Štúrovo do Talianska a jeho nahlásenie OR PZ Štúrovo.

5. Zo správy z Reedukačného centra Trstín vyplýva, že dôvodom jej umiestnenia v RC boli výchovné problémy, poruchy správania, nerešpektovanie autorít, opakované úteky z CDR, predčasný sexuálny život, požívanie alkoholických nápojov a omamných látok. Z vyjadrenia triednej učiteľky vyplýva, že maloletá A. sa začlenila do kolektívu bez problémov. Žiačka sa postupne začala viac zapájať do činností, školský poriadok dodržiavala. Na vyučovacích hodinách pracovala, pri ťažších zadaniach mala tendenciu úlohu vzdať. Bolo potrebné ju neustále motivovať a pozitívne hodnotiť. Do školy chodila upravená, záležalo jej na upravenom zovňajšku. Z vyjadrenia skupinovej vychovávateľky vyplýva, že v skupine je obľúbená, priateľská, jej správanie je priemerné, má kladný vzťah k práci. Vie niesť zodpovednosť pri vykonávaní činností, rada pomáha dospelým pri manuálnych činnostiach. Zo psychologickkej správy vyplýva, že žiačka sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie – stredný stupeň. A. pracuje len z nutnosti, aj to za podmienok kontroly a permanentného motivovania. Pozornosť je u nej veľmi ľahko rozptýliteľná, no na krátku dobu sa vie koncentrovať. Myslenie je u nej veľmi jednoduché až spomalené. Celková slovná zásoba je chudobná, osobnosť sa javí ako spoločensky extrovertná, v súčasnej dobe má typické pubertálne znaky. Má ľahkovážny postoj, je ľahko ovplyvniteľná, prejavuje sa u nej celková úzkosť. A. počas umiestnenia v RC nechodila na prázdninové pobyty, matka nemá vytvorené podmienky, aby maloletá u nej trávila pobyt. Opakovane porušovala vnútorný poriadok tým, že si priniesla z vychádzok ohorky z cigariet, ktoré fajčila v budove zariadenia aj napriek zákaze fajčenia. Jej správanie sa stabilizovalo, aktívne sa zapájala do činností.

6. K návrhu bola priložená aj správa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny o repatriácii A. a jej kamarátky I., ktoré spoločne utiekli z CDR Štúrovo do Talianska. CDR dňa 27.4.2024 oznámilo príslušným policajným orgánom útek oboch dievčat zo zariadenia, následne dňa 6.5.2024 Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Taliansku písomne informovalo CDR o tom, že ich maloletá I. požiadala o pomoc pri návrate do CDR. Následne sa CDR podarilo skontaktovať s dievčatami prostredníctvom sociálnych sietí, zistili aktuálnu adresu dievčat a následne ju sprostredkovali zastupiteľskému úradu. Istý čas sa dievčatá zdržiavali v domácnosti sestry maloletej A., následne boli umiestnené do príslušného zariadenia v Taliansku. Dňa 23.5.2024 poverený zamestnanec CDR prevzal maloleté deti v Ríme a zabezpečil ich návrat do CDR.

7. Sociálna správa o dieťati z CDR Štúrovo poukazuje na to, že je v najlepšom záujme A. jej premiestnenie do režimového zariadenia do dovŕšenia plnoletosti. Maloletá sa sama vyjadrila, že po návrate v centre nezostane a bude naďalej utekať. Láka ju sloboda a neuvedomuje si možné následky svojho nezodpovedného správania sa. Zo záverečnej správy z RC Trstín tiež vyplýva, že v prípade zlyhania v otvorenom zariadení odporúčajú pokračovať v režimovom vedení.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 odsek 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 331 odsek 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. A bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa sú ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 2 ods. 1 veta prvá CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

20. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

21. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

22. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 ods. 2 CSP, resp. § 367 CMP, prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na

to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Preto súd môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

23. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

24. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom vo veci ako aj s obsahom pripojených spisov sp. zn. 11P/165/2023 a 11P/42/2023 vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa dospel k záveru o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá A. odovzdaná do starostlivosti Reedukačného centra Levoča. Ako vyplýva z návrhu ÚPSVaR Levice maloletá A. je toho času v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, kde jej bola nariadená ústavná starostlivosť rozhodnutím Okresného súdu Levice č.k. 10P/136/2015-85 zo dňa 7.6.2016, právoplatným dňa 22.9.2016. Maloletej bolo niekoľkokrát nariadené výchovné opatrenie – pobyť v Reedukačných centrách, kde došlo k zlepšeniu sa správania maloletej. Po návrate do CDR Štúrovo utiekla do Talianska, po repatriácii sa maloletá vyjadrila, že sa opätovne pokúsi o útek. S poukazom na uvedené minulé správanie maloletej, kedy dochádzalo k útekom z otvoreného zariadenia a naopak k zlepšeniu správania sa maloletej v režimovom zariadení, má súd za to, že odovzdanie maloletej A. do Reedukačného centra Levoča, ktoré súhlasilo s jej prijatím, je tohto času potrebné pre jej pretrvávajúce pokusy o útek zo zariadenia a zhoršujúce sa správanie v Centre pre deti a rodiny Štúrovo.

25. Nezistiac v konaní dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti výrokom tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).